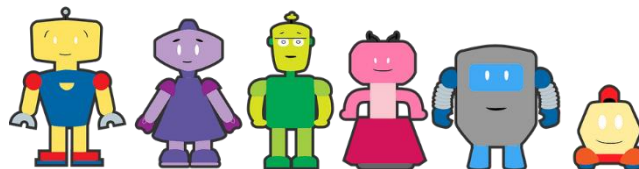

Digitaalisen osaamisen toimintatasot alle 3-vuotaille

(Tvt-laitteet = esim. tabletti, puhelin, videokamera, digikamera, tietokone, radio, televisio, videotykki, mikrofoni)

Alue	Toiminta	X
Käytännön taidot ja oma tuottaminen	Tutustutaan arkielämän tietoteknisiin laitteisiin.	
	Tutustutaan valokuvaamiseen ja videokuvaamiseen	
	Katsotaan videoita ja kuunnellaan musiikkia/konsertteja	
	Yhdistetään tvt-laitteita lapsille jo tuttuun toimintaan (esim. piilotusleikki, jossa otetaan kuvavihje piilotetusta tavarasta ja kuvavihjeen perusteella etsitään)	
	Tutustutaan laitteen käynnistämiseen ja sammuttamiseen	
	Tutustutaan ohjelmointiin (esim. lajitellaan, järjestetään ja nimetään leluja)	
Vastuullinen ja turvallinen toiminta	Tutustutaan arkielämän tietoteknisten laitteiden turvalliseen ja vastuulliseen käyttämiseen.	
	Harjoitellaan kantamaan laitetta vastuullisesti	
	Harjoitellaan toimimaan puhtain käsin laitteiden kanssa	
	Harjoitellaan kohtuullista ruutuaikaa	
	Harjoitellaan kysymään lupaa kun kuvataan toisia ihmisiä (aikuisen mallin kautta, aikuinen kysyy lupaa lapselta)	
	Harjoitellaan kieltäytymään kuvattavana olemisesta (aikuinen ohjaa väliillä kieltäytymään)	
Tiedonhankinta sekä tutkiva ja luova työskentely	Tutustutaan tutkivaan ja luovaan tv-työskentelyyn.	
	Tutustutaan ja kokeillaan aikuisen kanssa erilaisia tv-välineitä	
	Tehdään yhteisiä kuvaustehtäviä (esim. kuvataan erivärisiä leluja tai kappaleita, kuvataan muotoja jne.)	
	Etsitään tietoa (esim. eläinten kuvat ja lintujen äänet)	
	Kokeillaan piirustus- tai väritysohjelmia tai -sovellusta yhdessä aikuisen kanssa	
	Äänitetään tai videoidaan toimintaa (esim. laulua, runoja, haastatteluja, tanssia, pöytäteatteria yms.) ja katsotaan tallenteita yhdessä	
Vuorovaikutus ja verkostoituminen	Tutustutaan vuorovaikutukseen ja verkostoitumiseen tv-välineillä.	
	Soitetaan videopuhelu toiseen varhaiskasvatusryhmään	
	Soitetaan videopuhelu lapsen läheiselle	
	Tutustutaan tunnetaitoihin myös tv-välineistöllä (esim. katsotaan erilaisia ilmeitä)	

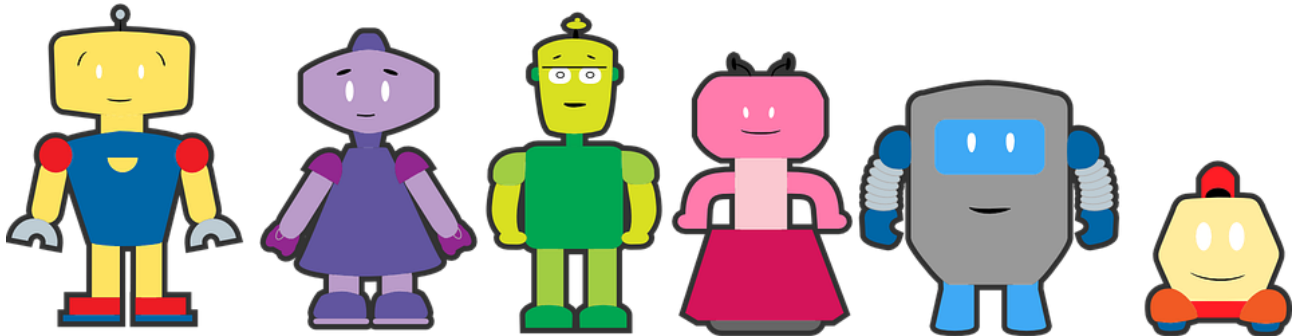

Digitaalisen osaamisen toimintatasot 3-5 -vuotiaille

(Tvt-laitteet = esim. tabletti, puhelin, videokamera, digikamera, tietokone, radio, televisio, videotykki, mikrofoni)

Alue	Toiminta	X
Käytännön taidot ja oma tuottaminen	Harjoitellaan tietoteknisten laitteiden käyttöä arkielämässä.	
	Harjoitellaan opetuspelien pelaamista	
	Harjoitellaan turvallisen suoratoistopalvelun käyttöä (esim. Yle Areena)	
	Harjoitellaan puhelimen käyttöä (soittaminen, vastaaminen, ääniviesti, hätäpuhelu)	
	Harjoitellaan dokumentoimaan toimintaa (esim. otetaan kuvia askartelun työvaiheista ja käydään yhdessä läpi, mikä hankalaa tai äänitetään ryhmän toimintaa esim. laulusitys ja kuunnellaan yhdessä)	
	Harjoitellaan tvt-laitteiden käytön soveltamista entuudestaan tuttuun toimintaan, esim. suunnistus --> kuvasuunnistus tableteilla	
	Harjoitellaan sovelluksen ja ohjelman avaamista	
	Harjoitellaan ohjelmointia (esim. leikitään ehtoleikkejä: se kenellä on punaista liikkuu hiiriaskeleen, se kenellä on sinistä liikkuu jättiaskeleen jne.)	
Vastuullinen ja turvallinen toiminta	Harjoitellaan tietoteknisten laitteiden turvallista ja vastuullista käyttöä arkielämässä.	
	Harjoitellaan luvan kysymistä ja antamista/kieltäytymistä kuvaustilanteissa	
	Harjoitellaan tunnistamaan turvallisia sovelluksia, sivustoja ja ohjelmia (kiinnitetään huomiota mm. mainoksiin, omien tietojen ja laitteen käyttöluvien antamiseen sekä oman itsen kuvaamiseen)	
	Harjoitellaan kriittistä medialukutaitoa (onko kaikki netissä näkemämme totta?)	
	Tutustutaan pelien ja videoiden ikärajamerkintöihin ja niiden merkityksiin	
	Harjoitellaan laitteiden fiksua käsittelyä ja säilytystä (esim. noudetaan jonossa, pestään kädet ennen ja jälkeen jne.)	
Tiedonhankinta sekä tutkiva ja luova työskentely	Harjoitellaan tutkivaa ja luovaa tvt-työskentelyä. Opetellaan tutkivaa ja luovaa tvt-työskentelyä. Harjoitellaan tiedonhankintaa.	
	Kuvataan ja videoidaan mielenkiintoisia ilmiöitä ja asioita ja keskustellaan kuvatusta	
	Tutustutaan sähköiseen tiedonhakuun (esim. käytetään yhdessä Google-hakukonetta kirjoittaen ja sanellen, tutustutaan digilehtiin jne.)	
	Tutustutaan kamera- ja kuvankäsittelyohjelmien käyttöön (esim. Chatterpix -sovellus)	
	Luodaan kuvallisia tai musiikillisia tuotoksia ja katsotaan niitä yhdessä (esim. erilaisten soitin-, väritys- tai teatterisovellusten avulla)	

	Kuvataan lasten omia esityksiä (esim. liikuntasuoritus, temppu, laulu, näytelmä jne.) ja katsotaan niitä yhdessä	
	Toteutetaan projekti, jossa käytetään tv-välineistöä ja jaetaan lopputulos koteihin kuvaesityksenä (esim. Sway, kuvat, videot jne.)	
Vuorovaikutus ja verkostoituminen	Harjoitellaan vuorovaikutusta ja verkostoitumista tv-välineillä.	
	Soitetaan videopuhelu sidosryhmään (esim. kirjasto, uimahalli jne.)	
	Pelataan peliä, joka vaatii yhteistyötä ja vuorovaikutusta (esim. jokin yhteistyölautapeli tai Möllit-peli tabletilla)	
	Harjoitellaan sähköpostin tai tekstiviestin lähettämistä (esim. hymiöt sukulaiselle)	
	Harjoitellaan tunnetaitoja (esim. tehdään ja kuvataan erilaisia tunneilmeitä)	
	Soitetaan videopuhelu toiseen päiväkotiin/perhepäivähoitoryhmään (esim. sovitaan ryhmän yhteinen "ystäväryhmä" toisesta päiväkodista ja pidetään säännöllisesti yhteyttä)	

Digitaalisen osaamisen toimintatasot eskareille

(Tvt-laitteet = esim. tabletti, puhelin, videokamera, digikamera, tietokone, radio, televisio, videotykki, mikrofoni)

Alue	Toiminta	X
Käytännön taidot ja oma tuottaminen	Opetellaan tietoteknisten laitteiden käyttöä.	
	Opetellaan omatoimisuutta tietoteknisten laitteiden käytössä	
	Harjoitellaan turvallisen suoratoistopalvelun käyttöä (esim. Yle Areena)	
	Tutustutaan hiiren käyttöön esim. tehden yhdessä sähköisen eskarimateriaalin tehtäviä	
	Tallennetaan lyhyitä tarinoita tietokoneella kirjoittaen tai sanellen	
	Opetellaan käyttämään mobiililaitetta arkipäivän työvälineenä (esim. pidetään laitteet käden ulottuvilla valmiina mm. tiedonhakuun tai dokumentointiin)	
	Kokeillaan kaikenlaisia tvt-välineitä esim. toimistoleikin avulla	
	Opetellaan fiksua puhelinkäyttäytymistä: soittaminen, vastaaminen, hyvästely, tekstiviesti, ääniviesti, kuvaviest	
	Opetellaan liittämään laitteita toisiinsa, esim. näytön jakaminen, kuulokkeiden tai kaiuttimien liittäminen	
	Harjoitellaan oman nimen kirjoittamista näppäimistöllä (esim. otetaan huoneen ovelle vanha näppäimistö, johon lapsen pitää naputella oma etunimi ja klikata "Enter" tullessaan sisään)	
	Opetellaan ohjelmointia (esim. leikitään ihmisrobottia: joku on robotti, toiset antavat sille tarkkoja ohjeita tehtävän suorittamiseksi, pelataan Pikku Kakkosen Eskari -sovelluksen ohjelmointipeliä, ohjelmoidaan Bee Bot -robottia jne.)	
Vastuullinen ja turvallinen toiminta	Opetellaan tietoteknisten laitteiden käyttöä turvallisesti ja vastuullisesti.	
	Keskustellaan ikärajoista ja ruutuajasta, sekä niiden merkityksestä. Kerrataan ikärajamerkinnot	
	Harjoitellaan kiinnittämään huomiota hyvään työasentoon sekä taukoliikuntaan	
	Tutustutaan käyttäjätunnuksen ja salasanan käyttöön (esim. ryhmän ovelle näppis, johon näppäillään sisään tullessa vaihtuva "salasana")	
	Kannustetaan ja rohkaistaan lapsia pyytämään aikuiselta apua digimaailmassa eteen tulevien askarruttavien kysymysten kanssa	
	Opetellaan laitteiden fiksua käsittelyä, säilytystä ja lataamista (kaapeleiden varovainen kytkentä, hygienia, jne.)	
	Opetellaan luvan kysymistä ja kieltäytymistä kuvaustilanteessa. Opetellaan sanomaan "Ei" myös aikuiselle kuvaajalle.	
Tiedonhankinta sekä tutkiva ja luova työskentely	Opetellaan tutkivaa ja luovaa tvt-työskentelyä.	
	Opetellaan tiedonhankintaa	
	Käytetään tvt-välineitä samanaikaisesti muiden tietolähteiden kanssa (esim. etsitään samaa tietoa sekä tietokirjasta, että tietokoneelta)	

	<p>Tehdään "tiedeprojekti", jossa tv-välineet ovat mukana tiedonhaussa, työskentelyn dokumentoinnissa sekä lopputuloksen tallentamisessa ja kotiin jakamisessa (esim. tehdään yhteinen tutkielma jostain lapsia kiinnostavasta aiheesta, etsitään siihen tietoa ja kuvia, kuvataan työskentelyä, kuvataan lopputulosta, tehdään kuvaesitys ja jaetaan se kotiin)</p>	
	<p>Opetellaan kuvaamista mobiililaitteella, sekä pientä kuvankäsittelyä helpolla sovelluksella (esim. puhelimen tai tabletin omalla kuvankäsittelysovelluksella)</p>	
	<p>Harjoitetaan spontaania, sähköistä tiedonhaku (esim. tehdään google-haku heti, kun tulee jokin uusi tai askarruttava ilmiö tai asia eteen)</p>	
	<p>Tehdään animaatioita animaatio-sovelluksen avulla ja katsotaan niitä</p>	
	<p>Kuvataan ja katsotaan lasten omia esityksiä ja keskustellaan samalla kuvakulmista ja rajauksesta</p>	
	<p>Keskustellaan itse kuvatun materiaalin julkaisusta ja sen säännöistä ja hyvistä tavoista</p>	
Vuorovaikutus ja verkostoituminen	<p>Opetellaan vuorovaikutusta ja verkostoitumista tv-välineillä.</p>	
	<p>Soitetaan videopuhelu lähikoulun ekaluokkalaisille</p>	
	<p>Tehdään haastattelu ja kootaan tulokset esim. diagrammiin (diagrammin voi piirtää vaikka ruutupaperille)</p>	
	<p>Katsotaan mahdollisuuksien mukaan jokin striimattu live-esitys (esim. jonkin lasten orkesterin live-lähetys)</p>	
	<p>Tehdään jokin tehtävä kotona, josta lähetetään kuva eskariin (esim. kuvataan oma lemmikki ja lähetetään kuva eskariin)</p>	
	<p>Opetellaan soittamaan videopuhelu esim. pitkään sairaana olleelle kaverille</p>	
	<p>Tehdään yhteinen projekti tai esitys digipalveluja hyödyntäen jonkun toisen ryhmän kanssa (esim. Teams-kokouksen Whiteboard-ohjelman avulla)</p>	

